

Oplegvel

1.	Onderwerp	Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	† Platformtaak volgens gemeente †		
3.	Regionaal belang	Om de zorg voor kinderen en gezinnen te waarborgen is een kwalitatief goed én betaalbaar jeugdhulpstelsel in de regio van essentieel belang.		
4.	Behandelschema: † DB † Colleges † PHO † DB † Gemeenteraad † DB † AB † Gemeenteraad	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
		13-12-2017	14-02-2018	Maart 2018
5.	Advies PHO	<ol style="list-style-type: none"> In te stemmen met het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019; Het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 ter vaststelling voor te leggen aan de Colleges; Het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 ter kennisname voor te leggen aan het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland. 		
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	n.v.t.		
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>	Om te komen tot een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel is het noodzakelijk om de sturing op de jeugdhulp te intensiveren. Tijdens het PHO van 13 december 2017 is de bestuurlijke richting voor het sturingsplan opgehaald. Deze is verwerkt in het plan dat nu voorligt.		
8.	Inspraak	Nee †		

9.	Financiële gevolgen	Het sturingsplan is erop gericht om de inkomsten en uitgaven van de jeugdhulp op termijn in balans te brengen zonder afbreuk te doen aan het uitgangspunt van het bieden van passende jeugdhulp.
10.	Bestaand Kader	<p>Relevante regelgeving: Jeugdwet</p> <p>Eerdere besluitvorming:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland (18 januari 2017) - Werkagenda jeugd 2017 (15 februari 2017) - Prognose Jeugdhulp 2017, 2018 en 2019 (12 april 2017) - Programmabegroting Jeugdhulp 2018 – 2020 (25 oktober 2017) - Hernieuwde ambtelijke inrichting en werkwijze regionale samenwerking jeugd (15 november 2017) - Sturingsplan jeugdhulp Holland Rijnland 2018 – 2019 (13 december 2017)
11.	Lokale context (in te vullen door griffier)	

* weghalen wat niet van toepassing is

Adviesnota PHO

Vergadering: PHO Maatschappij
Datum: 14 februari 2018
Tijd: 09.30 – 12.30
Locatie: Gemeentehuis Noordwijk
Agendapunt:
Kenmerk:
Auteur: Ragini Somair
Organisatie: Holland Rijnland

Onderwerp:

Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019

Beslispunten:

1. In te stemmen met het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 (bijl. 1);
2. Het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 ter vaststelling voor te leggen aan de Colleges;
3. Het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 ter kennisname voor te leggen aan het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland.

Inleiding:

Om de zorg voor kinderen en gezinnen te waarborgen is een kwalitatief goed én betaalbaar jeugdhulpstelsel van essentieel belang. Vanuit de verantwoordelijkheid voor het beleid, de inkoop en de uitvoering van de jeugdhulp zetten de gemeenten in Holland Rijnland zich hier samen voor in ¹. De gemeenten hebben daarbij de wettelijke plicht om ervoor te zorgen dat er altijd passende jeugdhulp beschikbaar is. Ook nu al drie jaar op rij blijkt dat het (rijks)budget ontoereikend is en de tekorten aanhouden.

De gemeenten willen de inkomsten en uitgaven van de jeugdhulp in balans brengen, zonder afbreuk te doen aan het uitgangspunt van het bieden van passende jeugdhulp. Met die bestuurlijke opdracht in gedachten is het noodzakelijk om de sturing op de jeugdhulp te intensiveren. Het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 geeft hier invulling aan.

Om toe te werken naar een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel is het van belang te sturen op:

1. een integrale benadering van hulp- en ondersteuningsvragen;
2. het bieden van passende zorg vanuit heldere kaders;
3. de transformatie van de jeugdhulp via gemeentelijk opdrachtgeverschap.

¹ De gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag & Braassem kopen de volgende vormen van jeugdhulp in via de regio: jeugdbescherming, jeugdreclassering en gesloten jeugdhulp. Overige jeugdhulp kopen deze gemeenten lokaal in. Dit betekent dat dit sturingsplan voor een beperkt deel van toepassing is op Alphen aan den Rijn en Kaag & Braassem.

Daarbij is het nodig om:

- te investeren in het voorveld en ontschotting (lokaal)
- onderzoek te doen naar de oorzaken van de zorgvraag (regionaal)
- keuzes maken ten aanzien van het zorglandschap (regionaal)
- de transformatie van de jeugdhulp te stimuleren (regionaal)
- stevig gemeentelijk opdrachtgeverschap te voeren (regionaal)
- het beleid te evalueren en aan te scherpen (regionaal)
- te lobbyen bij VWS, BZK en de Tweede Kamer (regionaal)

Tegelijkertijd is het goed om te beseffen dat veranderen tijd vraagt. Uit internationale onderzoeken weten we dat de effecten van transformatie pas optreden na minimaal 5 jaar. Voor deze periode nemen de kosten vaak toe. Dit wordt veroorzaakt door lopende hulp aan kinderen die al in zorg zaten. Maar vooral door een laagdrempelige toegang tot hulp en ondersteuning (en dus hogere instroom), waarmee zwaardere problemen later deels kunnen worden voorkomen.

Het sturingsplan is erop gericht om vanuit inzicht te handelen. Op basis van onderzoek, (data-)analyse, de landelijke evaluatie van de Jeugdwet, gesprekken met het veld en successen uit andere regio's verdiepen en concretiseren we in 2018 en 2019 de sturingsacties en -mogelijkheden. Sturen is immers een dynamisch proces waarbij wordt ingespeeld op ontwikkelingen.

Beoogd effect:

Een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel, waarmee de zorg voor kinderen en gezinnen in Holland Rijnland duurzaam geborgd is.

Argumenten:

1.1 Intensiveren van de sturing op de jeugdhulp is noodzakelijk om te komen tot verdere verbetering van kwaliteit en beheersing van kosten.

De gemeenten willen de inkomsten en uitgaven van de jeugdhulp in balans brengen, zonder afbreuk te doen aan het uitgangspunt van het bieden van passende jeugdhulp. Dit vraagt om intensieve sturing op de gewenste maatschappelijke en financiële effecten.

1.2 Het sturingsplan bundelt en focust de sturingsacties.

Het sturingsplan bundelt de Werkagenda Jeugd, de eerder benoemde sturingsprioriteiten, de toelichting op de programmabegroting Jeugdhulp 2018 en de bestuurlijke wensen en behoeften met betrekking tot sturing die in diverse (thema-)PHO's zijn geuit. Daarnaast draagt het plan bij aan het gericht, consistent en in samenhang sturen op de jeugdhulp.

2.1 + 3.1 Het sturingsplan geeft een impuls aan de sturingsopgaven op zowel lokaal als regionaal niveau.

Het sturingsplan geeft een impuls aan de lokale en regionale opgaven binnen het sociaal domein waarvan 'jeugd' onderdeel uit maakt. Heldere afspraken over wat er op lokaal en regionaal niveau moet gebeuren helpen om de gezamenlijke transformatiedoelen te bereiken en de druk op de (regionale) specialistische jeugdhulp te verminderen.

2.2 + 3.2 Het sturingsplan geeft houvast aan het regionaal beleidsteam jeugd, de TWO Jeugdhulp en gemeenten.

Het sturingsplan is een leidraad voor het regionaal beleidsteam jeugd, de TWO Jeugdhulp en de gemeenten. Bestuurlijke instemming en commitment hierop is daarom van belang.

Kanttekeningen/risico's:

- *Het sturen op de jeugdhulp heeft een breder bereik dan alleen de Jeugdwet.*

De transformatie van en sturing op de jeugdhulp vraagt een bredere kijk op interventies. Het sturingsplan reikt daarom op onderdelen verder dan alleen het domein 'jeugd'. Dit is vanuit de integrale benadering van hulp- en ondersteuningsvragen en het principe 1Gezin1Plan een logische en gewenste ontwikkeling.

- *Het sturingsplan is een dynamisch plan dat geen zekerheid geeft over de financiële toekomst.*

Het sturingsplan is onderhevig aan ontwikkelingen. Zo kan voortschrijdend inzicht van invloed zijn op eerder gemaakte keuzes. Ondanks het gegeven dat dit een dynamisch plan is, biedt het wel focus op de sturing van de jeugdhulp. Daarmee levert het sturingsplan een belangrijke bijdrage voor het borgen van kwalitatieve betaalbare jeugdhulp.

- *Er is momenteel onvoldoende inzicht in de trends, ontwikkelingen en toekomstige zorgbehoeften in de regio.*

In 2018 wordt onderzoek gedaan naar de achterliggende oorzaken van de zorgvraag in de regio. Dit stelt gemeenten uiteindelijk in staat om gericht te sturen op wat kinderen en gezinnen nodig hebben. De sturingsopgaven worden in 2018 verder uitgediept en geconcretiseerd aan de hand van nader onderzoek en (data-)analyses. Doel hiervan is om zowel de maatschappelijk effecten als de financiële effecten van de sturing inzichtelijk te maken.

- *Het effect van de sturing is voor een groot deel afhankelijk van de lokale inzet van de gemeenten.*

Het sturingsplan is het vertrekpunt voor het regionaal beleidsteam jeugd, de TWO Jeugdhulp en de gemeenten. Het regionaal beleidsteam jeugd en de TWO Jeugdhulp richten zich op de regionale sturingsopgaven. Daarnaast gaat elke gemeente aan de slag met de lokale opgaven. Heldere afspraken over wat gemeenten lokaal moeten regelen helpen om regionaal het gewenste effect te sorteren (en vice versa).

Financiën:

Dit sturingsplan is voor 2018-2019 opgesteld. Op welke termijn de uitgaven in balans zijn met de inkomsten is nu nog onduidelijk. Om een beeld te schetsen: om in een termijn van 4 jaar de uitgaven in lijn te brengen met de inkomsten vanuit het Rijk zou een daling van circa 5% per jaar nodig zijn. Dit is echter niet te realiseren zonder het risico dat de zorg voor kinderen en gezinnen ernstig in het geding komt. Het sturingsplan richt zich daarom op een verantwoorde daling van de kosten. Dit gebeurt onder andere door het versneld realiseren van transformatiedoelstellingen en het inzichtelijk maken van de financiële en maatschappelijke effecten van sturingskeuzes en -mogelijkheden.

Communicatie:

Het sturingsplan is dynamisch en daarmee continu in ontwikkeling. Belanghebbenden, zoals jeugdhulpaanbieders, cliënten(raden) en WMO-adviesraden, worden bijvoorbeeld via ontwikkeltafels betrokken bij de verdere uitwerking en concretisering van het plan.

Evaluatie:

Het regionaal beleidsteam jeugd en de TWO Jeugdhulp evalueren periodiek wat de effecten van het sturingsplan zijn en stellen het plan eventueel bij. Waar nodig doen zij dit in overleg met de ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgevers.

Bijlage:

1. Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019